

Bespreeknotitie

Aan: de gemeenteraad
Van: het college van burgemeester en wethouders
Onderwerp: variantenstudie Geluidsschermband A10 Noord Landsmeer
Doel: bespreken van het onderzoek naar varianten voor plaatsing c.q. vervanging, verlenging en/of ophoging van geluidsschermen langs de Ring A10 Noord.
Datum: 12 oktober 2023

Voor u ligt een bespreeknotitie naar aanleiding van de in opdracht van het college uitgevoerde variantenstudie naar plaatsing, verlenging en/of ophoging van geluidsschermen langs de Landsmeerse zijde van de Ring A10 Noord ter hoogte van de wijk Luijendijk-Zuid.

Het college beoogt met deze bespreeknotitie een open discussie met de gemeenteraad teneinde zicht te krijgen op eventuele vervolgstappen in dit dossier. Vragen die in ieder geval beantwoord moeten worden zijn:

1. is er een variant die de raad wenselijk en realistisch acht?

En, zo ja:

2. wenst de raad dat de gemeente Landsmeer aanhaakt op het bestaande landelijke project voor vervanging geluidsschermen van Rijkswaterstaat?

Een korte terugblik

Op 30 september 2008 heeft het toenmalige college een besluit genomen (bijlage 1) om hogere waarden te verlenen voor de op te richten woningen in de woonwijk Luijendijk-Zuid. Deze woningen liggen binnen het bestemmingsplangebied Luijendijk-Zuid. Voor de woningen is een waarde van 53 dB vastgesteld. Dit besluit voorziet in een overgangssituatie tussen de realisatie van de woningen en de bouw van een geluidsschermband langs de rijksweg A10.

In 2013 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan Luijendijk-Zuid definitief vastgesteld voor de oprichting van een nieuwe woonwijk. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan is besloten dat er bij de realisatie van de woonwijk Luijendijk-Zuid een geluidsschermband van 600 meter lang en 3,5 meter hoog langs de rijksweg A10 geplaatst zou worden.

In 2016 heeft uw gemeenteraad op basis van akoestische onderzoeken en belangenafweging besloten om in afwijking van het hogere waarde besluit uit 2008 een korter en lager geluidsschermband te plaatsen langs de rijksweg A10 (bijlage 2).

In mei 2019 heeft de gemeente Landsmeer een brief ontvangen van een aantal bewoners uit de woonwijk Luijendijk-Zuid. In die brief doen de bewoners hun beklag over de geluidsoverlast die zij ervaren als gevolg van de rijksweg A10. Op basis van deze brief zijn vervolgens meerdere gesprekken gevoerd met deze groep bewoners om de problematiek in kaart te brengen en te zoeken naar mogelijke oplossingen om de geluidsoverlast terug te brengen.

In de periode 2020-2022 heeft het college onder andere besloten om onderzoek te doen naar de geluidsbelasting en op basis hiervan een ontwerpbesluit hogere waarde te nemen (bijlagen 3-4). Met het onderzoek en ontwerpbesluit hogere waarde werd getracht een oplossing te bieden voor de bewoners die geluidsoverlast ervaren van de rijksweg A10. Echter na meerdere gesprekken met bewoners bleek dat men hierin geen oplossing zag voor de ervaren overlast. Volgens de bewoners zou het van een verkeerde belangenafweging van het college getuigen om hogere waarden vast te stellen. De bewoners stellen zich op het standpunt dat de gemeente maatregelen aan de bron, dan wel overdrachtsmaatregelen, moet nemen om de geluidsbelasting op de gevels en ook in de tuinen van de woningen terug te brengen. Dit in ieder geval tot aan een voorkeurgrenswaarde van 48 dB.

Onderzoek varianten

Vanwege bovenstaande voortdurende problematiek en naar aanleiding van schriftelijke vragen uit de gemeenteraad in februari en mei van dit jaar, heeft het college besloten om onderzoek te (laten) doen naar de verschillende varianten die er zijn voor het verlengen, ophogen, c.q. aanpassen van het bestaande geluidsscherm, wat dat oplevert in termen van geluidsreductie en wat het kost? Dit alles om de gemeenteraad in positie te brengen een gemotiveerde afweging te maken in dit dossier.

RoyalHaskoningDHV heeft het onderzoek uitgevoerd en de onderzoeksresultaten in het zomerreces gedeeld met ons college. Meteen na het reces, op 21 augustus, is het onderzoeksrapport ambtelijk met de portefeuillehouder besproken en besloten het middels een notitie integraal aan te bieden aan de gemeenteraad ter bespreking. Op 7 september heeft vervolgens een toelichtend gesprek plaatsgevonden tussen de opstellers van het onderzoek en de portefeuillehouder en is op 8 september het definitieve rapport opgeleverd, zoals dat nu voorligt (bijlage 4).

In het onderzoek zijn acht varianten doorgerekend. De grootste afname van geluidsbelasting vindt plaats in de varianten waarbij het bestaande 'gat' in het geluidsscherm wordt dichtgezet. Alleen bij de meest uitgebreide varianten (5 en 7) wordt bij twee woonblokken aan de westkant van de wijk een "beperkt waarneembare" geluidsreductie bereikt.

Samenhang werkzaamheden Rijkswaterstaat (RWS)

Bij een storm begin 2022 zijn verschillende geluidsschermen aan de Amsterdamse zijde van de Ring A10 Noord stuk gewaaid. Ten behoeve van de overgangssituatie tot aan het plaatsen c.q. vervangen van deze geluidsschermen heeft RWS besloten om dubbellaags ZOAB aan te leggen om op deze manier de geluidsoverlast als gevolg van de snelweg te reduceren.

Daarnaast heeft RWS een tweetal projecten lopen waarbij geluidsschermen langs de rijksweg A10 worden vervangen en gerenoveerd binnen het kader van het zogeheten Meerjarenprogramma Geluidsanering (MJPG). De gemeente Landsmeer heeft de mogelijkheid gekregen om hierbij aan te haken. Het MJPG is een project waarbij 50 schermen door heel Nederland vervangen of opnieuw geplaatst worden. Hierbij is aangegeven dat de gemeente in 2023 een besluit moet nemen om wel of niet aan te haken bij de mogelijkheid die wordt geboden door RWS. Een definitieve datum vanuit RWS zal nog naar de gemeente worden gecommuniceerd.

Het aanhaken bij projecten uit het MJPG ziet op het gebruik maken van de expertise van RWS in het proces voorafgaand aan het plaatsen van een nieuw geluidsscherm. In financieel opzicht kan zo'n koppeling een besparing voor de gemeente opleveren. Die besparing ziet vooral op de onderzoeken die onderdeel zijn van het vergunningstraject (in samenspraak met RWS wordt in dat geval geanalyseerd welke onderzoeken uitgevoerd moeten worden, hoe het vergunningsproces precies dient te verlopen, welke veiligheidsmaatregelen getroffen moeten worden, hoe het beeldkwaliteitsplan eruit komt te zien, et cetera).

Overwegingen

- Juridisch gezien ligt er voor de gemeente Landsmeer geen verplichting om bronmaatregelen of overdrachtsmaatregelen te nemen, gegeven het feit dat zowel het bestemmingsplan als de verleende omgevingsvergunningen voor de woningen onherroepelijk zijn.
- Moreel gezien kan de afweging gemaakt worden of de keuze, die in 2016 is gemaakt door de gemeenteraad voor aanpassing van het oorspronkelijke ontwerp voor het geluidsscherm naar een goedkoper variant, hersteld moet worden. Gebleken is dat de geluidsbelasting als gevolg van een wijziging in het Reken- en Meetvoorschrift Geluidshinder 2012 hoger blijkt te zijn dan eerder berekend. Met andere woorden: weegt het algemeen belang (kosten) op tegen de individuele belangen (x-aantal woningen met geluidsoverlast)?
- De maximale ontheffingswaarde bij buitenstedelijke situaties – zoals in het onderhavige geval – bedraagt 53 dB.
- Door de aanleg van dubbellaags ZOAB in juni 2023 is volgens de rekenmodellen van RWS een reductie van 1 à 2 dB aan de bron gerealiseerd. Dit is te beschouwen als een bronmaatregel waarmee de uitgangssituatie (feitelijke geluidsbelasting) is veranderd.
- Tot slot moet rekening gehouden worden met het feit dat een geluidsscherm financieel afgeschreven wordt over een periode van 20 jaar. Afhankelijk van de gekozen variant moet hiervoor per jaar tot maximaal € 320.000 gereserveerd worden. Deze berekening staat nog los van de eventuele afkoop van het onderhoud.

Bijlagen

- B1. Besluit hogere waarden d.d. 30 september 2008
- B2. Raadsbesluit d.d. 26 mei 2016
- B3. Collegebesluit 25 augustus 2020
- B4. collegebesluit 19 april 2022
- B5. Onderzoek RoyalHaskoningDHV 'Variantenstudie'